 Zpět na mobilní verzi

iROZHLAS

ROZDĚLENÍ EVROPOU

ČTĚTE PODROBNĚ »

Lucembursko před volbami: Nejbohatší stát EU trápí obří bytová krize a bezdomovectví

Lucembursko má pověst jednoho z nejrozvinutějších a nejbohatších států na světě. Přesto státek menší než je Liberecký kraj sužuje obří bytová krize. Může za to mimo jiné rychlý nárůst populace - způsobený zejména migrací lidí z dalších států Evropské unie. Právě bytová krize je nyní v Lucembursku politickým tématem číslo jedna, které se promítne i do blížících se voleb do Evropského parlamentu.

 EUROSERIÁL Lucemburk 7:30 20. dubna 2024

Noční azylové centrum pro ženy v Lucemburku | Foto: Zdeňka Trachtová | Zdroj: Český rozhlas

Nenápadný dům v ulici nedaleko historického centra Lucemburku poskytuje každou noc azyl desítkě žen. „Útočiště je otevřené každý den od šesti večer do osmi ráno. Ženy tu můžou mít taky večeři a snídaní. Mohou si zde samy uvařit,“ popisuje sociální pracovnice Stéphanie Silvová běžný den v jednom z azylových zařízení, které provozuje Charita Lucembursko.

Jaké problémy trápí Lucemburčany a co požadují po europoslancích?

Na ubytování v ženském azylovém domě je momentálně dlouhá čekací doba. Ženy zde pak mohou pobývat jen omezenou dobu. Cílem je, aby se co nejrychleji osamostatnily a našly si vlastní domov. Jenže právě to je čím dál větší problém.

„Nám se pro ně nedaří najít žádné ubytování. Je to opravdu těžké. Ti lidé třeba mají práci, mají pracovní smlouvu, ale zkrátka nenachází levné bydlení. Nebo spíš žádné bydlení,“ říká Silvová.

Lucemburská média mluví o explozi bezdomovectví. Velká část lidí, kteří jsou dnes na ulici, přišla do země z dalších států Evropské unie, často z Portugalska, Španělska či Rumunska. Pracuje s nimi i advokátka Charity Carole Reckingerová. „Bytová krize má dopady na všechny v Lucemburku. I lidé s dobrým příjmem mají problém najít si bydlení. Takže pro lidi, kteří nemají žádný příjem nebo jen malý, je to skoro nemožné. Nemohou si pronajmout ani pokoj ve velmi špatné kvalitě, třeba někde nad barem,“ popisuje bezútešnou situaci Reckingerová.

Vítězové a poražení

Z azylového domu mířím na staveniště u městečka Capellen vzdáleného asi deset kilometrů od hlavního města. Potkávám zde profesorku Lindsay Flynnovou Univerzity Lucemburk, která dlouhodobě zkoumá právě problém bydlení.

„Teď jsme na místě projektu Elman. Je to jeden z větších projektů sociálního bydlení, který právě v Lucemburku vzniká. Dřív tady bylo jen pole. Vznikne tu tedy úplně nová komunita s asi 750 domy a byty. Toto ubytování bude na prodej. Stále jde o bydlení za přijatelné ceny, ale na prodej,“ vysvětluje Flynnová.

Přes e-rozvodky k digitální společnosti. Estonsko se stalo světovým lídrem digitalizace i kyberbezpečnosti

Číst článek [+](#)

Lindsay Flynnová z Lucemburské univerzity na místě výstavby nových sociálních domů a bytů | Foto: Zdeňka Trachtová | Zdroj: Český rozhlas
Největší byty zde vyjdou v přepočtu na 12 až 17 milionů korun, což je podle Flynnové na poměry Lucemburska stále velmi dobrá cena. Průměrná cena za domek v hlavním městě je aktuálně přes 30 milionů korun.

Už ne žádné lvíče, ale lev. Popularita lídra francouzské krajní pravice roste, stejně jako procenta strany

Číst článek

Poptávka po bydlení je nyní v zemi obrovská. Navíc polovina lidí, kteří v Lucembursku pracují, zde ani nežijí, ale dojíždějí za prací z Belgie, Německa nebo Francie.

„V Lucembursku rychle narůstá velikost populace. Děje se to už řadu let. Nové byty se zde budují rychleji než v jiných Evropských zemích. Ale přesto toto tempo nestačí populačnímu růstu,“ říká Flynnová.

Přestože politika bydlení je v kompetencích členských států, podle Flynnové je stále více diskutovaná i na celoevropské úrovni. Problém postupně narůstá už od 90. let, v Lucemburku je sice nejvýraznější, ale s bytovou krizí se potýkají i další státy Evropské unie.

„Většina evropských zemí se zaměřila na vlastnictví domů namísto sociálního bydlení nebo trhu s nájemním bydlením. To způsobilo, že byty a domy se staly kromě místa k životu také investicí. To spolu s rostoucí nerovností v příjmech vytvořilo situaci, v níž jsou vedle sebe skupiny vítězů a poražených. Nejvíce samozřejmě vyhrává skupina lidí, která už nemovitosti vlastní. A nyní sleduje jejich zhodnocování,“ uzavírá Flynnová.

Magnet pro zaměstnance

V politických debatách se s bytovou krizí často spojuje zmiňovaná imigrace do Lucemburska. Podle údajů ze sčítání lidu v roce 2021 tvořili skoro polovinu obyvatel země lidé narození v zahraničí. Lucembursko přitahuje vzdělané zahraniční pracovníky. Podle Eurostatu je země v Evropské unii na první místě v podílu mladých lidí s diplomem zaměstnaných v oblasti vědy a techniky.

Politoložka Anna-Lena Högenauerová z Lucemburské univerzity | Foto: Zdeňka Trachtová | Zdroj: Český rozhlas

Debata o migraci se však v Lucembursku odlišuje od narativu známého z jiných členských států, jak upozorňuje politoložka Anna-Lena Högenauerová z Lucemburské univerzity.

„Jiné země se mohou obávat migrace v souvislosti s kriminalitou, je tam rétorika, že ti lidé nám berou práci, snaží se získat podporu od státu a tak dále. Tady v Lucembursku je to jiné. Vnímání je takové, že ti lidé přijdou, pracují, přispívají do našeho důchodového systému, ale zároveň nám berou byty. Takže je zde debata o tom, kolik imigrace může ještě Lucembursko skutečně absorbovat a jaké dopady to bude mít zejména na nejchudší lidi a jejich přístup na trh s bydlením,“ popisuje Högenauerová.

V Lucembursku právě dobíhá supervolební rok. Obyvatelé mají za sebou národní i místní volby. A kampaň k evropským volbám podle Högenauerové v podstatě ještě nezačala. „Nikde nevidíte žádné billboardy a letáky. Je ale pravděpodobné, že ekonomické a sociální otázky budou hrát v těchto volbách velkou roli.“

Lucembursko patří dlouhodobě v rámci Evropské unie k nejvíce proevropským státům.

EUROSERIÁL

V červnu budou zvoleni noví europoslanci a následně se ustaví Evropská komise, instituce stanoví priority na následujících pět let. Jaká témata vykrystalizovala před eurovolbami? A co hýbe kampaní v členských státech? Náklady v Česku podrobně mapuje projekt Rozdělení Evropou, atmosféru ve zbylých 26 zemích Unie nyní přiblíží euroseriál Radiožurnálu a iROZHLASu.

Odlíšnosti prezentuje od západu na východ i ze severu na jih. Zaměří se na boj s klimatickou změnou v Portugalsku, oblibu francouzské krajní pravice, boj s ruskými dezinformacemi v Estonsku nebo odchodu Chorvatů do jiných zemí EU.

Zdeňka Trachtová

© 1997-2024 Český rozhlas